

ÇOCUK İSTİSMARINDA RAPOR HAZIRLAMA

Doç. Dr. Gürol CANTÜRK

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Adli Tıp Anabilim Dalı

RAPOR

■ Kişinin beden ve ruh sağlığının tespiti amacıyla düzenlenen belge.

■ I- Tıbbi Raporlar

■ A) Sağlık Raporları

■ B) Hastalık Raporları

■ II- Adli Raporlar

TABABET VE ŞUABATI SANATLARININ TARZI İCRASINA DAİR KANUN 11.04.1928

■ **Madde 13** - Bir şahsın ahvali bedeniye ve akliyesi hakkında rapor tanzimine münhasıran bu kanunla icrayı sanata salahiyeti olan tabipler mezundur. Türkiye'de icrayı sanat salahiyetini haiz olmayan tabiplerin raporları muteber olamaz.

Adli Olgunun Bildirilmesi

■ Hekimler bir adli olgu ile karşılaştıkları zaman, o hastaya ilk müdahalede bulunduktan sonra bu durumu adli makamlara bildirmek zorundadırlar.

Hekimin Bildirim Yükümlülüğü

■ **Türk Ceza Kanunu**

Sağlık mesleği mensuplarının suç

bildirmemesi

■ **MADDE 280- (1)** Görevini yaptığı sırada bir suçun işlendiği yönünde bir belirti ile karşılaşmasına rağmen, durumu yetkili makamlara bildirmeyen veya bu hususta gecikme gösteren sağlık mesleği mensubu, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

■ **(2)** Sağlık mesleği mensubu deyiminden, **tabip**, dış tabibi, eczacı, ebe, hemşire ve sağlık hizmeti veren diğer kişiler anlaşılır.

Adli Olgunun Bildirilmesi

■ Hekimlerin bu yasa nedeni ile tedavi ettikleri bir hastasının adli olgu niteliğinde olup olmadığını veya olacağını değerlendirmeleri gerekmektedir.

BİLİRKİŞİLİK

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU

■ **Bilirkişinin atanması**

■ **MADDE 63. - (1)** Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir. Ancak hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukukî bilgi ile çözülmesi olanaklı konularda bilirkişi dinlenemez.

■ **(2)** Bilirkişi atanması ve gerekçe gösterilerek sayısının birden çok olarak saptanması, hâkim veya mahkemeye aittir. Birden çok bilirkişi atanmasına ilişkin istemler reddedildiğinde de aynı biçimde karar verilir.

■ **(3)** Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı da bu maddede gösterilen yetkileri kullanabilir.

BİLİRKİŞİLİK

■ **Bilirkişiliği kabul yükümlülüğü**

■ **CMK-MADDE 65. - (1)** Aşağıda belirtilen kişi veya kurumlar, bilirkişilik görevini kabul etmekle yükümlüdürler:

- a) Resmî bilirkişilikle görevlendirilmiş olanlar ve 64 üncü maddede belirtilen listelerde yer almış bulunanlar.
- b) İncelemenin yapılması için bilinmesi gerekli fen ve sanatları meslek edinenler.
- c) İncelemenin yapılması için gerekli mesleği yapmaya resmen yetkili olanlar.

Aydınlatılmış Onam-Rıza

■Hastaların rızası alınmadan muayene edilmeleri mümkün değildir. Kişiyeye yapılacak işlemler anlatılarak **rızası (onam)** olup olmadığı sorulmalıdır.

■**1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanununun 70. Maddesi,**

■**Hasta Hakları Yönetmeliği- Madde 24- Hastanın Rızası ve İzin**

BİLİRKİŞİLİK-RAPOR

■Bilirkişi raporu, uzman mütalaası

■MADDE 67. - (1) İncelemeleri sona erdiğinde bilirkişi yaptığı işlemleri ve vardığı sonuçları açıklayan bir raporu, kendisinden istenen incelemeleri yaptığını ayrıca belirterek, imzalayıp ilgili mercie verir veya gönderir. Mühür altındaki şeyler de ilgili mercie verilir veya gönderilir ve bu husus bir tutanağa bağlanır.

■(2).....

BİLİRKİŞİLİK

■Görevini yapmayan bilirkişi hakkındaki işlem

■MADDE 71. - (1) Usulünce çağrıldığı hâlde gelmeyen veya gelip de yeminden, oy ve görüş bildirmekten çekinen bilirkişiler hakkında 60* ıncı maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

■*Tanıklıktan ve yeminden sebepsiz çekinme

■MADDE 60. - (1) Yasal bir sebep olmaksızın tanıklıktan veya yeminden çekinen tanık hakkında, bundan doğan giderlere hükmedilmekle beraber, yemininin veya tanıklığının gerçekleştirilmesi için dava hakkında hüküm verilinceye kadar ve her hâlde **üç ayı geçmemek üzere disiplin hapsi verilebilir.** Kişi, tanıklığa ilişkin yükümlülüğüne uygun davranması halinde, derhâl serbest bırakılır.

BİLİRKİŞİLER

Çocuk İstismarı Tipleri

■Fiziksel istismar

■Cinsel istismar

■Duygusal istismar

■İhmal

T.C

Sağlık Bakanlığı

Yenimahalle Sağlık Ocağı

Rapor no:391

Konu: Adli muayene

İlgi: Yenimahalle Karakolunun 02.08.2009 tarih, 255 sayılı yazısı

02.08.2009/14.40

Ankara C. Savcılığına (Yenimahalle Karakolu Amirliğine)

Sol kolu mühürlü olarak gönderilen oğlu, doğumlu’ın yapılan muayenesinde; ailesi tarafından 02.08.2009 tarihinde saat 10.30’da düştüğü iddia edilmektedir. Genel durum iyi, bilinç açık, T.A. 110/70 mm/Hg, Nabız=85/dk kafada vertekste 2 cm uzunluğunda kenarları düzensiz ve kanamalı raddi yara, sol göz etrafında çepeçevre kırmızı-mor renkte ekimoz ve hematoma, sağ ön kol 1/3 alt kısımda 3x1 cm’lik sarı renkli ekimoz, sağ gluteal bölgede 2x2 cm’lik yeşil renkli ekimoz, sol skapula altında ve paravertebral bölgede 3 adet ray şeklinde ekimoz, sağ el dorsal bölgede 0.5 cm çapında yuvarlak kısmen iyileşmiş yanık nedbesi, sol ön kol ön yüz ve arka yüzde 5 adet çapları 0.5-1 cm arasında değişen sarı-yeşil renkli ekimozlar, üst dudak arka kısımda frenulumda ekimozlu laserasyon mevcut olup; Sonuç: Tespit edilen bulguların,

1) Şahsın yaşamını tehlikeye sokmadığı,

2) Mevcut travmatik lezyonlar lokalizasyonları ve yara yaşı açısından değerlendirildiğinde; ifade edildiği gibi düşme sonucu meydana gelebileceği ve farklı zamanlarda maruz kalınan travma sonucu meydana geldiği tıbbi kanaatine varıldığını bildirir rapordur.

Dr. Ali Candar

Yenimahalle Sağlık Ocağı Tabibi

Cinsel İstismar

■Psikososyal gelişimini tamamlamamış olan çocuğun bir yetişkin tarafından cinsel stimülasyon için kullanılmasıdır.

■Cinsel istismar, çocuk istismarı tipleri içerisinde saptanması en zor olan ve çoğunlukla gizli kalan istismar tipidir.

Cinsel İstismar

■Genital bölgeleri elleme, teşhircilik, röntgencilik, pornografide kullanımdan ırza geçmeye kadar çok geniş bir yelpazedeki tüm davranışları kapsamaktadır.

■Şiddet içermesi gerekmez.

ADLİ RAPOR

SAYI :2009/.....

06.06.2009

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına - Ankara

Başsavcılığınızın tarih ve sayılı yazısı ile polis nezaretinde sol kolu mühürlü olarak cinsel saldırı muayenesi için müracaat ettirilen kızı’ın yapılan muayenesinde;

1 - Hymen halkavi tarzda açıklığı 2 cm’dir. Saat kadranına göre 3 ve 6 hizalarında vagen duvarına kadar giden , kenarları ödemli ve ekimozlu iki adet tam taze yırtık ile saat 10 hizasında vagen duvarına kadar giden bir adet doğuştan tabii çentik saptanmıştır. Yırtıkların şu anki durumları itibariyle akut olup 8-10 gün içinde meydana geldiklerinin söylenebileceği.

2 - Kişinin diz dirsek pozisyonunda yapılan anal muayenesinde anüs ve çevresinde ödem, fissür, ekimoz gibi livataya delalet edecek maddi bulgulara rastlanılmamıştır. Anal sfinkter tonusu doğal bulunmuştur. Ancak erişkin kişilerde istek ile yapılan ve kayganlaştırıcı madde kullanılan cinsel ilişkilerde hiç bir bulgu saptanamaz.

3 - Kişinin vücudunda haricen herhangi bir darp ve cebir belirtisi, travmatik lezyon saptanmamıştır.

4 – Kişinin ruhsal muayenesinde fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılamasına engel olacak herhangi bir bulgu saptanmadığı, ruh sağlığının bozulup bozulmadığı konusunda olaydan 6 ay sonra değerlendirilmesi gerektiğini bildirir kanaat raporudur.

Dr.

Diploma no :

.....2 no lu Sağlık Ocağı Tabibi

TÜRK CEZA KANUNU

■KÖTÜ MUAMELE

■Madde 232 - (1) Aynı konutta birlikte yaşadığı kişilerden birine karşı kötü muamelede bulunan kimse, iki aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

■(2) İdaresi altında bulunan veya büyütme, okutmak, bakmak, muhafaza etmek veya bir meslek veya sanat öğretmekle yükümlü olduğu kişi üzerinde, sahibi bulunduğu terbiye hakkından doğan disiplin yetkisini kötüye kullanan kişiye, bir yıla kadar hapis cezası verilir.

TÜRK CEZA KANUNU

■AİLE HUKUKUNDAN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜĞÜN İHLÂLİ

■Madde 233 - (1) Aile hukukundan doğan bakım, eğitim veya destek olma yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi, şikâyet üzerine, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

■(3) Velâyet hakları kaldırılmış olsa da, itiyadî sarhoşluk, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılması ya da onur kırıcı tavır ve hareketlerin sonucu maddî ve manevî özen noksanlığı nedeniyle çocuklarının ahlâk, güvenlik ve sağlığını ağır şekilde tehlikeye sokan ana veya baba, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

TÜRK CEZA KANUNU ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI

■Madde 103 - (1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismar deyiminden;

■a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

■b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar, anlaşılır.

TÜRK CEZA KANUNU ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI

■(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükm olunur.

■(3) (Değişik fıkra: 29/06/2005-5377 S.K./12.mad) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısmı, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

■(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehdit kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

TÜRK CEZA KANUNU ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI

■(5) Cinsel istismar için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

■(6) Suçun sonucunda mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması hâlinde, on beş yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

■(7) Suçun mağdurun bitkisel hayata girmesine veya ölümüne neden olması durumunda, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

TÜRK CEZA KANUNU

■Madde 103 – GEREKÇE

■Altıncı ve yedinci fıkralarda söz konusu suçun neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış halleri düzenlenmiştir. Bu itibarla, söz konusu suçun işlenmesi suretiyle mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulmasına neden olunması, daha ağır ceza ile cezalandırılmayı gerektirmektedir....

beden veya ruh sağlığının bozulması hâlinde...

■BEDEN SAĞLIĞININ BOZULMASI:

■Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar

■Genital Travma

■RUH SAĞLIĞININ BOZULMASI:

■??????

■??????

Yargıtay Kararı

■Yargıtay'ın “mağdurun ruh veya beden sağlığının bozulmasının artırım nedeni olabilmesi için, kalıcı bir hasarın varlığı gerekmektedir” (Yar.CGK, 20.11.2007, 2007/5-142, 2007/240) kararı.

Yargıtay Üyesi

■Yargıtay 5. Ceza Dairesi Üyesi Bahri Demirel “Kanun hangi hallerin beden ve ruh sağlığını ihlal ettiği konusunda ayrıntılı olarak ve sayarak belirtmemiştir. **Kalıcı bir durum yoksa** 102/5’deki **artırım uygulanmasın** şeklinde bir yaklaşımımız var”*.

■Gerçekten de kanunun gerekçesinde beden veya ruh sağlığını bozan haller belirtilmemiştir. Ceza ve Ceza Usul Hukuku Öğretim üyesi Prof. Dr. Feridun Yenisey

■Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Usul Hukuku Öğretim üyesi Prof. Dr. Feridun Yenisey “ Her ırza geçme suçu mağdurun ruh sağlığını bozar. Çünkü rıza dışı bir müdahale yapılmış kişinin. Tabii ki kişiden kişiye farklı sonuçlar doğacaktır. Sağlık suç işlendikten sonra herhangi bir anda bozulmuşsa artık bozulmuştur bir defa. Sonra iyileşse dahi o suçun oluşmuş olması kabul edildi. Fakat bunu söylediğiniz vakit de çok ağır ceza geliyor. Yani **kanunun değişmesi gerektiğini** söyleyerek bitirmek istiyorum kanunda eskiden olduğu gibi ağır bir hastalık, ağır bir bozukluk diye bir kelime eklenmesi gerekiyor”**

Çocuk Hakları Sözleşmesinin Temel İlkeleri

■18 yaşından küçük herkes çocuktur.

■Çocuk, yaşla ve olgunlaşma ile gelişir.

■Kendisi ile ilgili her kararda çocuğun görüşü alınmalıdır.

■İlgili her işlemde “çocuğun yüksek yararı” göz önünde bulundurulmalıdır.

■Çocuklar herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmaksızın eşit olarak ve doğuştan haklara sahiptirler.

■Anne-babanın sorumluluğu esastır, devletler destek olmalı, gereken durumlarda sorumluluğu devralmalıdır.

Çocuk Hakları Sözleşmesi

■ Çocuk Hakları Sözleşmesi “dünya çocuklarının insan hakları yasası” sayılmaktadır. 18 yaşına kadar olan insanları “Çocuk” olarak niteleyip onların YAŞAMA, KORUNMA, GELİŞİM ve KATILIM haklarını güvence altına almaktadır.

TÜRK CEZA KANUNU

■ Çocukların cinsel istismarı

■ **MADDE 103.** - (1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismar deyiminden;

■ a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

■ b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar,

■ Anlaşılır.

■ (2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

TÜRK CEZA KANUNU

■ (3) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısmı, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

■ (4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehdit kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

■ (5) Cinsel istismar için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

■ (6) Suçun sonucunda mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulması hâlinde, on beş yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

■ (7) Suçun mağdurun bitkisel hayata girmesine veya ölümüne neden olması durumunda, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Reşit olmayanla cinsel ilişki

■ **MADDE 104.** - (1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, on beş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikâyet üzerine, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Genital muayene

■ **MADDE 287.** - (1) Yetkili hâkim ve savcı kararı olmaksızın, kişiyi genital muayeneye gönderen veya bu muayeneyi yapan fail hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

■ (2) Bulaşıcı hastalıklar dolayısıyla kamu sağlığını korumak amacıyla kanun ve tüzüklerde öngörülen hükümlere uygun olarak yapılan muayeneler açısından yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz.

ÇOCUK İSTİSMARINI VE İHMALİNİ ÖNLEMEDE

SORUNLAR

■ İstismar tanısı konulmasında sorunlar,

■ Konuyu bir aile içi mesele görme eğilimi,

■ Kol kırılır yen içinde kalır,

■ Multidisipliner yaklaşım eksikliği,

■ Adli-İdari sorunlar,

■ Dosya yoğunluğu,

- Mağdurun defalarca muayene edilmesi,
- Yetişmiş eleman ve bakım, rehabilitasyon merkezi eksikliği,
-

ÇOCUK İSTİSMARINI VE İHMALİNİ ÖNLEMEDE

ÇÖZÜMLER

- Eğitim,
- Toplumun bilinçlendirilmesi,
- İstismar konusunda uzmanlaşmış merkezlerin büyük şehirlerde kurulması ve multidisipliner değerlendirme,
- Rehabilitasyon merkezlerinin nicelik ve niteliklerinin arttırılması,
-